

en in supbia vestiū. hñtes p̄ciosas vestes
lōgas candidas. et salsuras multas. et multa
paria vestiū. et sic de singulis. **S**icut conse-
quunt eum in gula. sic illi q̄ volūt optima
ferula comedere. et optimū vinū bibere. et
sic supflue expendūt suas iustas res. d̄ q̄b̄
strictā rōnē vsq; ad vnū denariū redditu
ri sūt deo in nouissimo die. **S**icut illi q̄ per-
dunt bona sua p̄ ludos et male cōsumunt
et p̄digalit. **S**ed diceret ista bona sūt
mea. et licet mihi cum eis facere qd volo?
Rūdeo q̄ nō sūt tua. p̄pria s̄ accōmoda-
ta a deo. **U**n̄ Apl̄s. Quid habes qd n̄ ac-
cepisti? Ergo qlibet debet vti bonis suis
tanq̄ reb̄ accōmodat̄. cū timore ne offen-
dat deū q̄ eas sibi accōmodauit. **Q**uar-
to peccat q̄s p̄ diuitias eas nimis auare
possidēdo et retinēdo sua iusta bona. sic q̄
de supfluo nō s̄bueniūt paupib̄ ex insati-
abili cupiditate. q̄ sibi timēt deficere sp̄. et
tales reputant raptōres corā deo. **U**nde
Amb. **N**ō minoris est criminis hñti tolle-
re. q̄s cū posses indigētib̄ denegare. Ergo
tantor̄ scias te innuadere bona. q̄sta bona
posses p̄stare et nolis. q̄ qlibet possidēs bo-
na tpalia. d̄ paupib̄ cōdiuidere. **Aug.**
Da christo ī tra q̄ tibi reddet ī celo. **E**x
quo. **f.** **M**att̄heus fuit telonari⁹. **T**ūc q̄
ritur q̄t̄ requirunt ad rex teloneū. **R**ūdet
q̄ tria. **P**rimo autoritas illi⁹ q̄ h̄z p̄t̄-
tem instituti. vt rex vel imperator. **S**e-
cundo vt fiat p̄ pace tuēda vel p̄ via re-
panda. **T**ertio vt fiat moderate ne pau-
peres nimīū aggrauent. vt pt̄z ex d̄. **f.**
Sup quib̄sdā. **E**t sciendū. q̄ q̄ reci-
piūt pedagū a clericis sūt ipso facto excōi-
cati. et nō p̄nt absolui a peccat̄ nisi restitu-
ant illis a quib̄ receperūt. vt pt̄z ex d̄. **cō-**
sue. **E**quā. li. vj. **E**tiam sciendū. q̄ qui
nouū teloneū p̄tra deū et iusticiā instituit.
vel qui antiquū teloneū aggrauāt. q̄t̄ de-
narij vel grossi vel floreni ibi recipiūt p̄tra
deū et iusticiā. tot nouas p̄gnas in inferno
hñt accidētales. et h̄ q̄din durat illud te-
loneū. **Q**uanū ad tertiā p̄tem isti⁹ ser-
monis est sciendū. q̄ om̄es hōies debēt in-
uocare sanctū **M**att̄heū tanq̄ singulare

patronū et adiutorē in oīb̄ infirmitatib̄.
Un̄ legit̄ de eo q̄ in p̄dicationib̄ suis to-
tam terrā egypti et regē et reginā cōuertit
et baptizauit cū filio et filia. quasi cū om̄i
p̄plo suo. sic q̄ p̄ triginta dies. quasi q̄dra-
ginta milia hominū sunt baptizati. et ipse
cōfirmauit h̄mōnes suos sequētib̄ signis.
Un̄ legitur q̄ p̄ ipsum adhuc exītem ī p̄-
senti vita plures egei illuminati sunt. et mul-
ti palitici curati. et plures leprosi mūdati.
et multi a demonib̄ liberati. **E**tiam legit̄ q̄
beatus **B**arnabas enā geluz qd̄ sanctus
Matt̄heus ex inspiratione sp̄s sancti sep-
serat. secū ferebat. et sup infirmos illud po-
nens. oēs tam in fide. **B**arnabe q̄ etiam
merito beati **M**att̄hei cōtinue sanabatur
Etiam habet p̄tatem sup dracones. **U**n̄ le-
gitur q̄ etiā duos dracones p̄ duos ma-
gos sc̄z **Z**aroes et **A**rphaxat fuerūt missi
ad fctm̄ **M**att̄heū q̄ ignē sulphureum ex-
ore et narib̄ euomēs. **A**pl̄s aut̄ signo cru-
cis se muniēs. et in noīe iesu christi draco-
nib̄ p̄cepit vt abiret nullū ledēs p̄tinus
abierūt. **E**tiam sup mortē habet p̄tatem. q̄
filiam regi quā ipsi magi non poterāt susci-
tare ipse suscitauit a mortuis.

De angelis. Sermo. xxxvij.

Angelis suis
mādaui de te vt custodiāt te
in oīb̄ vijs tuis. ps. xc. **E**t q̄
bus verbis colligit̄ q̄ in illo q̄ angelis mā-
daui. magna ostēditur charitas. in ange-
lis magna humilitas. in homīe magna di-
gnitas et vtilitas. **C**haritas dei in h̄ ostē-
ditur. q̄ tantos et tales custodes homī de-
putauit. **U**n̄ **B**ern̄. **D**ñe qd̄ est hō q̄ in
notuisti ei. aut fi. h. q. re. e. **D**eniq; mittis
ei vnigenitū tuum. imittis ei sp̄m̄ sanctū. p̄
mittis etiā vultū tuum et illos beatos spi-
ritus p̄pter nos mittis in ministeriū n̄m.
Secundo ī angel' oñd̄it magna humili-
tas. q̄ tā humile officiū n̄ recusant. s̄ hōies
tā diligēt custodiūt et illis ministrant. **E**t
iō hō magnā d̄z h̄re reuerentiā coram an-
gelo. qui sibi dignatur ministrare. **U**n̄
de **B**ern̄. **I**n quouis disporio. ī quouis

angulo reuerentiā exhibe angelo tuo. nec
audeas illo pſente. qđ me vidēte nō aude
res. **S**emp aut angeli homines custodiūt:
Nā stātes tenēt ne cadāt. cadentes adiu-
nant vt resurgāt. resurgētes custodiūt ne
iter cadāt. **T**ertio oñdī in hōie magna
dignitas. **Uñ Hiero.** **O** magna digni-
tas aīaz. vt vnaqueq; ab ortu sue natiui-
tatis habeat angelū in sui custodiā depu-
tātū. **P**at enī angel⁹ in custodiā hōi exn-
ti in vtero matris. ne a diabolo suffocetur
Posset enī puer in vtero mris suffocari a
diabolo z abortiuus fieri. **E**gressus ab vte-
ro mris posset a baptisimi grā impedi. et
sic dānaret. **Uñ dī in decr.** **A**īa corpori
vnita. si in baptismo lota nō fuerit. eterna-
liter perit. **xxiij. q. iij.** si habes. **Uñ etiam**
Joh. iij. dī: **N**isi qđ renat⁹ fuerit ex aqua
et spū. nō pōt intrare regnū dei. **E**tiam vi-
uens in mūdo posset ad multa pctā ptabi
h angel⁹ eum custodit et defēdit. et pecca-
ta cōculcare facit. **E**tia d mūdo exeunte p
mortē ne de fide temptet. vel in despacio-
nem ptabat. et a cōfessione z sacris impe-
diat. qđ diabolus qđ nō potuit in vita deci-
pere. nitit in morte supplātare. qđ enī non
potuit decipe in iuuentute qđ est pma vita
hōis. vel in senectute qđ ē secūda vita hōis
nitit in morte decipe qđ est vltima vita ho-
minis. **N**ē necessaria est hōi custodiā an-
geli post mortē. qđ tres vie sunt post mortē
Prima est qđ dūcit ad infernū. **S**ecunda
ad purgatoriū. **T**ertia ad celū. **I**n prima
angel⁹ aīam custodit ne a demonibz rapi-
atur. z ad infernū deducat. **Uñ talis aīa**
regnat chūsto dicēte. **ps. xciij.** **N**isi domi-
nus adiunisset me. s. p angelū suū. paulo
min⁹ habitasset in inferno aīa mea. **E**t il-
lud **ps. cxiij.** **A**īa nra sic passer ere. ē d la-
venan. **I**n secūda via angel⁹ aīam custo-
dit. qđ vt purget iducit aīaz i purgatoriū
z postq purgata est aīa. ipsam letant edu-
cit. **I**n tertia via qđ dūcit ad celū custodit
aīaz. qđ ab oibz laqueis eā defēdit. et i ce-
lū eā itroducit. **Exo. xxiij.** **E**cce ego mit-
tam angelū meū qđ te custodiat z inducat
i terrā. quā pmisi pñbz tuis. **Quantū**

ad secūdā ptem isti⁹ smonis: **S**ciendūz
qđ michael archāgelus cui⁹ festū hodie co-
limus habet officiū pōderādi merita z de-
merita aīaz. **Nā** fm picturas qđ sunt libri
laicoz. michael in statera aīas pōderat. vt
qđ sint plene et qđ sint vacue recognoscat.
Dicit aut **Dan. v.** **A**ppēsus es in statera
et inuētus es min⁹ habēs. **S**ūt igit qđdam
aīe vacue. quedā semiplene. qđdam plene.
et qđdam supplene. **V**acue sūt qđ secū nul-
la bona opa portauerunt. **I**stas michael
pōderat. et eas vacuas inueniēs dicit: **A**p-
pensus es in statera et inuent⁹ es min⁹ ha-
bens. **D**icere g pōt talibz. qđ dī **Apoc. iij.**
Tu es miser z miserabilis paup et cecus z
nud⁹. **I**les enī sūt nudi qđ bonis opibz ex-
poliati. **L**eci qđ ignorātia sunt obtenebra-
ti. **P**aupes qđ scōz omniū suffragiis de-
stituti. et ideo erūt miserabiles. qđ visione
diuina erūt puati. **M**iseri qđ gehēne incē-
diū deputati. **D**e talibz in psona chūsti di-
cit michael **Matth. xxij.** **L**iga qđ manibz et
pedibz mittite eum in tenebras exteriores
Semiplene aīe sūt. qđ licet aliq bona opa
fecerunt. tamen tepide et negligenter fece-
runt. **I**stas sanctus michael pōderabit et
dicet: **A**ppēsus es in statera et inuētus es
min⁹ habēs. **I**stis etiā dicere potest illud
Apoc. iij. **N**on inuenio opa tua plena co-
ram deo meo. **I**lla opa sunt plena qđ sūt
cū seruoze. **I**sta sūt semiplena qđ sūt cum
negligētia et torpore. **T**alibz enī dicit mi-
chael i psona chūsti illud **Apoc. iij.** **U**ti-
nam frigidus esses aut calid⁹. s. qđ tepid⁹
es. incipiā te euomere ex ore meo. **I**lle aīe
sunt plene qđ secū multa bona opa portau-
erunt. **T**alis erat aīa illa de qđ dī **Act. xj.**
Hec erat plena bonis opibz z elemosynas
faciebat. **I**stas michael pōderabit z dicet:
Appensus es in statera et inuent⁹ es satis
habēs. fm illud **Matth. xxv.** **E**surini et
dedistis mibi māducare. **E**t iō venite bñ-
dicti pñs mei. **I**stē aut anime sunt super-
plene. qđ non tm pceptū seruauerūt. s. etiā
cōsilia supererogauerunt. **I**stas michael
ponderabit et dicet: **A**ppensus es in state-
ra et inuentus es multum habens. **I**stis

Bermo

etiā potest dicere illud **Lud. vi.** **M**ēsura bonā et pferā et coagitā dābūt in sinū vrm. **I**psi enī fuerūt diuinorū mādatorū cōseruatores. et ideo habebūt mēsura bonā. **E**t fuerūt terrenoz cōtemptores. et iō habebūt mēsura cōfertā. **F**uerūt pprie volūtatis sbingatores. ideo habebūt mēsura coagitā. **F**uerūt castitatū amatores. ideo habebūt mēsura supeffluētē. **S**ecundo michael habet officiū deportādi aīas. **P**ortat enī aīas scōz in celū. **U**n ecclesia canit: **A**rchāgele Michael pstitui te pncipē sup oēs aīas suscipiēdas. **N**ō tñ intelligendū est q ipse sol⁹ portet. qz et alij angeli secuz portāt. s q ipse honorabili⁹ portat. z q ceteri angeli q secū portāt sūt sbditi. sic cardinales sūmo pōtifici sūt sbditi. **E**t iō canit ecclesia: **M**ichael pposit⁹ p adisi quez honorificāt angeloz cūes. **U**n credit esse de ordine pncipat⁹. ceteri xō q portāt de ordine inferiorū angeloz. **P**ortāt aut angeli aīas scōz valde reuerēter. qz nō i bumeris s in manib⁹. **U**n ps. xc. **I**n manib⁹ portabūte. **P**ortāt valde diligēter. quia ab oībz offendiculis z piculis eas custodiunt et pseruāt. **U**n seqtur: **R**e forte offēdas ad lapidē pe. tu. sup alpi. et basi. am. zc. **P**ortant valde gaudēter qz cū cāncz inubilationib⁹ eas in celū deducūt. **U**nde **Esa. lv.** **I**n leticia egrediemī et in pace deducemini. mōtes z colles cātabūt corā deo laudes. **E**t iā portāt valde humiliē. qz pauperes et mēdicātes nō despiciūt. sicut ptz **Lud. xvj.** **F**actū est vt moreret mēdic⁹ lazarus. z portaret ab angelis in sinū abrae. **E**t iā sciendū. qz archangelo michaeli multa q sunt mirē vtqz attribuūtur. **I**psē vt di. egyptiacis plagas intulit. mare rubrū diuisit. pplm israel p desertū deduxit. z in terrā pmissionis introduxit. **I**psē intra sāctorū angeloz acies vexillifer christi habet. **I**psē a dño cōstitut⁹ est pnceps ecclesie. **I**psē scōz aīas recipit. et in padisum exultatiōis pducit. **I**psē enī vt **Daniel** testat⁹. tpe antichristi cōsurgēt. et pro electis tanqz defensor et pector astabit. **I**psē ad dei imperiū antichristū exntē in

monte oliueti potēter occidet. **I**n voce ipsius archāgeli michaelis mortui resurgēt. **I**psē crucē clauos lanceā et coronā spineam in die extremi iudicij pntabit. **Q**uantum ad tertiā ptem sciendū. qz ipsi angeli a nob sūt honorādi. **P**rimo qz sūt custodes nrī. qz vix possem⁹ subsistere si custodia angeloz non esset. **U**n **hiero.** **S**i custodia angeloz nō esset. isult⁹ malignorum spiritūū qz sufferre posset. **S**ecundo honorādi sūt. qz sūt fies et pncipes nrī. **D**ēs enī electi assumūtur ad ordines angeloz. qdaz ad supiores. quidā ad medios. quidā ad inferiores. p diūsitatē suoz meritorū. **Joh. xij.** **I**n domo pīs mei mā siones multe sūt. **T**ertio qz ipsi sūt oionum nrāz aī deū replētatores. **I**psi nāqz oīones nrās deo replētāt. **Lobig. xij.** **U**n orabas cū lachrymis et sepeliebas mortuos. ego obtuli oīonē tuā dño. **Q**uarto qz sūt regi eterni nobilissimi milites. sicut aut videm⁹ i militib⁹ alicui⁹ regis. qz quidam eoz sp in aula regia cōmorant et regi associant. quidaz aut ciuitates et regni castra custodiūt. quidā xō regis inimicos expugnant. **I**ta bonū militū christi qdam in aula regia. s in celo empireo semper regi associant. et ad eius honorem cātica leticie et glorie semper cantāt dicētes. **S**anctus sanct⁹ sanct⁹ dñs deus sabaoth. **A**lij aut custodiunt puincias. ciuitates. et castra. et villas. scz qui nobis sūt deputati ad custodiam. custodientes statū xginuz et viduarum et cōingatorum et castra religionū. **A**lij vero dei inimicos. i. demōes expugnant. ne sub diē noceant et eis damna in corpe et anima inferant. **Q**uinto honorādi sūt. qz ipsi sūt tribulatozū cōsolatores. **P**rimo cōfortando et roborādo. **S**ecundo ab impatiētia cōseruando. **T**ertio ipsā tribulationē refrigerādo z minnēdo. **E**t s signatū est **Dan. iij.** **A**ngel⁹ dñi cum trib⁹ pueris in fornacē descendit. et fecit fornacem quasi roris ventum flantem. **U**ltimo sciendum qz angeli sūt a nobis hodie et qtidie honorādi. quia seruiunt nobis in presenti vita quotidie in

omni loco et in omni tpe. Hoc ostendit in sacerdote q̄ celebravit missam in hierusalem. et angelus dñi reduxit eū in patriam suam. Exemplū de h̄ quere in p̄mptuario exemplo. xli. **M.** Itē angelus seruivit be- remite infirmati. h̄ quere ibidē. xi. **L.** Itē angeli seruūt homini in extremis. Exem- pliū h̄ quere ibidem. lvi. **M.** Etia angeli in extremis p̄sentāt homini bona opera sua. ibidē. lvi. **M.** Etia angeli seruunt nobis post mortē. q̄ angeli uisitant et con- solant animas ī purgatorio. et indicāt eis suffragia q̄ sūt ab amicis eorū et a cognat̄ suis. et ab alijs bonis hominibz h̄ iā in mū- do existentibz. Et postq̄ purgate sunt aīe in purgatorio sufficiēter. tūc ipsi angeli le- tanter deducunt eas in celū. Alium sermo- nem bonū et vtilem de angelis quere in di- sapulo de tpe Sermonē. d. viij.

De sanctis Simone et Iuda apostolis. Sermo. xxxviij.

Os amici mei
v̄stis si feceritis zc. Job. xv. Ver- ba p̄posita locut⁹ est. dñs suis aplis. et cō- sequenter loquit⁹ omnibus nobis. q̄ si vo- lumus esse amici dei. tūc p̄ oibz suare de- bemus decēz p̄cepta q̄ nobis p̄cepit. Vñ in p̄senti sermone ad honore beatorū apo- stolorū simonis et iudē tria sunt dicēda. Primo p̄uilegia et dignitates simonis et iudē. Secūdo aliq̄ p̄ informatione sim- pliciu. Tertio aliqua miracula p̄ consola- tione audientiū. **Quantū** ad primū p̄- tem sciendū q̄ isti apli habēt septē p̄uile- gia. q̄ cordis deuotione audire debemus. **Primū** q̄ cōsanguinei sunt dñi nostri iesu christi. P̄ā mater illoz duozū aploz fuit soror beatę x̄ginis marię. matris iesu christi benedicti. **Secundū** q̄ dñs ele- git eos ex oibz hominibz mūdi ad nume- ruz duodecim aploz. Vñ Job. xv. Ego vos elegi de mūdo. **Tertiu** q̄ fidē dila- tauerūt et multos homines ad fidē suis p̄e- dicationibz induxerunt. Vñ refert Euse- bius in ecclesiastica historia. q̄ abagarus christo eplam scripsit eū ad se inuitando.

cui christus post ascensione aplm vñ p̄- misit mittere p̄ eplam. Et vñ refert Iobes damas. li. iij. q̄ cū pictor ad christū ab ab- agaro missus esset. vt faciē eius effigiaret. et nō potuisset p̄ splēdore et pulchritudine christi. sed christ⁹ lineo pictoris accepto fa- cie. p̄p̄iā effigiau. et regi abagaro edisse ciuitatis trāsmisit. Et post christi ascensio- nez Thomas aplus Iudā aplm abaga- ro misit. q̄ in facie apli Iudē intues. diui- num splēdore. fidē et baptismum recepit. Etia legit⁹ q̄ postq̄ ambo apli in babylo- nia et in regione circūquaqz vno anno et mensibz tribz cōmorati sunt. in q̄ t̄pis spa- cio amplius q̄ q̄draginta milia hominū baptizati sunt exceptis puulis et mlieribz. Baptizato prius rege cū vniuersis digni- tatibz suis. Vidētes enī eos oēs īfirmi- tes curare x̄bo illuminare cecos. et suscita- re mortuos in noīe dñi n̄ri iesu christi. vni- uersi populi crediderūt in deū. destruētes tēpla idolorū. et ecclesiam p̄struentes. ordi- nauerūt in ciuitate episcopum nomie Ab- diam. q̄ cū ipsis de iudea venerat. q̄ post modum legendam istoz aplozū scripsit. **Quartū** q̄ p̄stituit eos secum indicatu- ros viuos et mortuos ī fine seculi. q̄ oīa p̄- pter christū reliquerunt. et ipsam pauperē paupes secuti sūt. Vñ Matth. xix. Amē dico vobis q̄ vos q̄ secuti estis me. ī rege- natione cū sedent filius hominis in sede maiestatis suę. sedebitis et vos sup sedes duodecim indicātes duodecim tribz israel. **Quintū** q̄ nō solū sunt apli. s̄ etia m. r. tyres christi. Vñ legit⁹ q̄ cū venissent p̄si- dem et inuenissent duos magos zaroen et arphaxat q̄ p̄lm p̄ necromātiā artē de- cepissent. et cū illi viderēt q̄ apli magna si- gna facerēt. p̄dicti magi ad q̄ndaz ciuita- tem nomine suamir vbi erāt septuaginta idolorū pontifices venerūt. et eos contra aplos p̄citauerūt. vt cū illuc venissent. aut eos sacrificare cōpellerēt. aut penit⁹ nece- rent. Perlustrata igit vniuersa puincia. cū apli ad ciuitatē illā puenissent. ecce pō- tifices cū vniūso populo eos capiūt. et ad tēplū solis deducūt. Tūc dēmonēs ceperūt